

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Identificació de l'expedient

Resolució d'arxiu de la informació prèvia núm. IP 8/2019, referent al Departament d'Educació

Antecedents

1. En data 10/01/2019, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una persona pel qual formulava una denúncia contra el Serveis Territorials de (...)del Departament d'Educació (en endavant, Departament), amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades de caràcter personal.

En concret la persona denunciant, qui durant el curs 2017-2018 prestava serveis com a personal interí a un centre de (...)del Departament, exposava que la persona directora dels Serveis Territorials d'Educació (...)(...), en concret el Sr(...)(...), hauria comunicat a la seva ex-parella dades sobre la destinació definitiva de la plaça de docent que li hauria estat adjudica per al curs escolar 2018-2019, revelació que hauria fet amb caràcter previ a la publicació de la llista d'adjudicacions definitives.

La persona denunciant exposava que en data 04/07/2018 va conèixer que a les llistes d'adjudicacions de destinacions provisionals publicades se li havia assignat una plaça a un centre de (...), i que aquell mateix dia el seu fill li va preguntar sobre la plaça que li havia tocat. Més endavant, el dia 16/07/2018 es van publicar les llistes definitives d'adjudicacions on se li assignava de manera definitiva la plaça al mateix centre educatiu assignat a les llistes provisionals, i en el moment d'explicar-ho al seu fill, aquest va dir que *"jo ja ho sabia que aniries a (...), m'ho va dir el papa"*. La persona denunciant afegia que de la conversa amb el seu fill s'inferia que la seva ex-parella coneixia la informació relativa a l'adjudicació de la seva plaça a un centre educatiu a (...) des del dia de la publicació de les llistes provisionals, en data 04/07/2018, perquè *"li va dir el seu amic (...)d'ERC"*.

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 8/2019), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (d'ara endavant, LPAC), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador, la identificació de la persona o persones que en poguessin ser responsables i les circumstàncies rellevants que hi concorrien.
3. En aquesta fase d'informació, en data 16/01/2019 es va requerir l'entitat denunciada perquè informés sobre els òrgans i/o persones del Departament que haurien tingut

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

accés a les dades contingudes a les llistes d'adjudicació (provisionals i definitives) per al curs escolar 2018-2019, entre el 04/07/2018 i el 16/07/2018, i sobre les raons que justificarien tal accés en base a les funcions encomandes. Així mateix, es requeria al Departament per tal que confirmés -si procedia- que el Sr(...)(...)hauria revelat a l'ex parella de la persona aquí denunciant la informació referida a la denúncia, i en tal cas, indiqués les raons que haurien justificat tal revelació.

4. En data 30/01/2019, el Departament va respondre el requeriment esmentat a través d'un escrit en què exposava el següent:

- Que *“El procediment d'adjudicació de destinacions amb caràcter provisional està regulat per la Resolució ENS/862/2018, de 25 d'abril per al curs 2018/19”*;
- Que els òrgans del Departament que tenen accés a les dades de les adjudicacions, tant provisionals com definitives, són:

“1) Serveis Centrals del Departament d'Educació

Direcció General del Professorat i Persona de Centres Públics, a la qual estan adscrites:

1.1 Subdirecció General de Plantilles, Provisió i Nòmines

1.1.1 Servei de Provisió de Llocs de Treball Docents

1.1.2 Secció de Provisió de Llocs de Treball Docents d'Ensenyaments Infantil i Primària

1.1.3 Secció de Provisió de Llocs de Treball Docents d'Ensenyaments Secundaris i de Règim Especial

2) Serveis Territorials

2.1. Cap del Servei de Personal Docent

2.2 Cap de Secció de Personal Docent

2.3 Cap de Negociat de Provisió Infantil, Primària i Secundària

Així mateix, també poden accedir les persones adscrites a les esmentades unitats orgàniques.

3) Centre Educatius

Equips directiu, els quals estan constituïts pel (...), secretari, cap d'estudis i/o altres càrrecs que forment part de l'equip directiu.

4) La persona interessada”;

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

- Que el "Departament d'Educació habilita, a través del web del departament, l'aplicatiu informàtic PDA- per a les Adjudicacions de Destinacions, en què hi tenen accés a les dades de les adjudicacions, tan provisionals com definitives, les unitats orgàniques abans esmentades (...). Així mateix, la persona interessada també accedeix a través del mateix aplicatiu PDA- per a les Adjudicacions de Destinacions, amb usuari corporatiu, amb identificació i contrasenya GIACR/ATRI";
- Que "en aquest consulta la persona interessada veu la seva adjudicació, però el mateix programa habilita l'accés a la consulta de dades d'un centre, només cal indicar el codi d'un centre i cercar totes les adjudicacions tant les provisionals com les definitives del centre i aquí qualsevol docent pot veure totes les adjudicacions destinades a un centre";
- Que "el Sr(...), (...), manifesta que no ha facilitat a l'ex parella de la persona denunciant la informació a la qual fa referència la denúncia";
- Que "el departament disposa de mecanismes per tal que les dades dels interessats, si hi ha sol·licitud motivada o degudament justificada, no figurin com a tals en els resolucions abans esmentades. Pel que fa al denunciant no hi consta cap sol·licitud al respecte".

Fonaments de dret

1. D'acord amb el que preveuen els articles 90.1 de l'LPAC i 2 del Decret 278/1993, en relació amb l'article 5 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i l'article 15 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, és competent per dictar aquesta resolució la (...)a de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
2. A partir del relat de fets que s'ha exposat a l'apartat d'antecedents, cal analitzar els fets denunciats. El primer que cal posar de manifest és l'aparença de versemblança del relat dels fets de la persona aquí denunciant, qui identifica la persona directora dels Serveis Territorials (...), com la persona qui hauria comunicat a l'ex parella de la persona aquí denunciant, el centre educatiu en el qual se li hauria adjudicat la plaça com a docent pel curs escolar 2018-2019, revelació que s'hauria produït el mateix dia de la publicació de les llistes provisionals d'adjudicacions. Però també cal evidenciar que, a banda de les diferents unitats i òrgans dels Serveis Centrals i els Serveis Territorials del Departament enumerades als antecedents, també van poder accedir a les dades personals contingudes a les llistes d'adjudicacions provisionals i definitives -i per tant a la informació sobre el centre adjudicat a l'aquí denunciant-, les persones que constitueixen els equips directius dels centres educatius, i sobretot, totes les persones docents que van participar en el procés d'adjudicació de places pel curs escolar 2018-

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

2019, circumstància exposada pel Departament i que s'ha recollit també als antecedents. En definitiva, que arran del tractament de dades personals efectuat pel Departament amb la publicació de les llistes esmentades, qualsevol persona participant podia accedir a la informació continguda en les llistes.

Sobre el concepte "tractament" de dades personals, cal assenyalar que l'article 4.2 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27/4, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes (en endavant, RGPD) defineix aquest concepte com: *"cualquier operación o conjunto de operaciones realizadas sobre datos personales o conjuntos de datos personales, ya sea por procedimientos automatizados o no, como la recogida, registro, organización, estructuración, conservación, adaptación o modificación, extracción, consulta, utilización, comunicación por transmisión, difusión o cualquier otra forma de habilitación de acceso, cotejo o interconexión, limitación, supresión o destrucción"*. Així mateix, l'article 5.1.f) de l'RGPD fa referència al principi d'integritat i confidencialitat, que consisteix en el següent: *"1. Los datos personales serán: tratados de tal manera que se garantice una seguridad adecuada a los datos personales, incluida la protección contra el tratamiento no autorizado o ilícito y contra su pérdida, destrucción o daño accidental, mediante la aplicación de medidas técnicas u organizativas apropiadas ("integridad y confidencialidad")"*.

En relació amb el principi d'integritat i confidencialitat previst pel RGPD, cal fer esment al deure de secret que estava recollit a l'article 10 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (LOPD), el qual estableix que *"El responsable del fitxer i els qui intervinguin en qualsevol fase del tractament de les dades de caràcter personal estan obligats al secret professional pel que fa a les dades i al deure de guardar-les, obligacions que subsisteixen fins i tot després de finalitzar les seves relacions amb el titular del fitxer o, si s'escau, amb el seu responsable"*. En aquest punt cal precisar que l'LOPD, que era la norma vigent al moment de produir-se els fets aquí denunciats (principis de juliol de 2018) ha estat derogada per la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (en endavant, LOPDGDD), la qual manté la regulació del deure de secret al seu article 5, en termes similars a com ho feia l'art. 10 de l'LOPD. Ara bé, l'LOPDGDD no seria aplicable al cas que ens ocupa, atès que els fets denunciats es remunten a abans de la seva entrada en vigor, i en conseqüència, s'ha de regir per la normativa anterior, tret que la norma posterior resultés més favorable per al presumpte infractor, cosa que no succeeix en el present cas.

En aquest punt també cal mencionar l'article 13 de l'LPAC, que recull un catàleg de drets de les persones en les seves relacions amb les administracions públiques, i que en la lletra h) inclou expressament el dret *"A la protecció de dades de caràcter personal, i en particular a la seguretat i confidencialitat de les dades que figurin als fitxers, sistemes i aplicacions de les administracions públiques"*.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Per tant, l'eventual comunicació per part d'una persona del Departament d'una informació personal -a la que hagués accedit per raó del seu càrrec- a l'ex parella de la persona aquí denunciant, de conformitat amb l'article 4.2 de l'RGPD constituiria un tractament de dades personals, que s'hauria de sotmetre als principis de l'article 5 de l'RGPD, i en particular als de licitud (art. 5.1.a) i d'integritat i confidencialitat (art. 5.1.f), i també a les previsions sobre el deure de secret establertes a l'article 10 de la LOPD en el moment dels fets. I en cas d'incomplir-se aquests principis, podríem estar davant d'una infracció prevista a l'article 83.5.a) del RGPD, precepte que tipifica com a infracció la vulneració de: *"a) los principios básicos para el tratamiento, incluidas las condiciones para el consentimiento para el consentimiento a tenor de los artículos 5, 6, 7 y 9"*.

Cal doncs determinar si tal com s'argumenta a la denúncia, el Departament va vulnerar els principis esmentats.

Com s'ha indicat, l'accés a les dades contingudes a les llistes provisionals i definitives dels centres educatius adjudicats pel curs escolar 2018-2019, era possible tant per a les diferents unitats orgàniques del Departament esmentades als antecedents, com també per a les persones participants en el procés selectiu d'adjudicació de places, les qui -en paraules del Departament- *"amb usuari corporatiu, amb identificació i contrasenya"* podrien tenir accés, d'una banda, a les dades relatives a les persones del centre educatiu adjudicat, però segons indicava el Departament, *"el mateix programa habilita l'accés a la consulta de dades d'un centre, només cal indicar el codi d'un centre i cercar les adjudicacions tant a les provisionals com a les definitives del centre, i aquí qualsevol docent pot veure totes les adjudicacions destinades a un centre"*. És a dir, que potencialment qualsevol persona participant en aquell procés selectiu podia accedir a les llistes de persones a les qui s'havia adjudicat qualsevol altre centre, si s'introduïa el codi del centre. Així les coses, s'evidencia que hi havia una pluralitat de persones que podien accedir a les dades personals contingudes a les llistes publicades, i en particular a la informació relativa al centre adjudicat a l'aquí denunciant, sense perjudici de la consideració que es farà més endavant sobre aquest nivell de publicitat.

3. A tot això, cal posar aquí en relleu que en aquest cas estem davant d'un procés de concurrència competitiva per tal d'accedir a unes determinades places ofertes en diferents centres escolars, i que amb caràcter general, la publicitat i la transparència es troben entre els principis rectoros que han de regir els procediments selectius, i aquests principis s'han de connectar amb els d'igualtat, mèrit i capacitat. És en base als principis de transparència i de publicitat que les persones participants a un procés de concurrència competitiva, com és el cas que ens ocupa, han de poder conèixer no només quina plaça els hi ha estat assignada (ja sigui l'assignació provisional per així

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

poder presentar si ho consideren pertinent les al·legacions que considerin pertinents sobre aquesta assignació provisional, com l'assignació posterior de la plaça de destinació definitiva), sinó també conèixer qui són la resta de persones participants en el procés, és a dir, els seus contrincants.

Al respecte, cal tenir en compte que conforme a l'article 58.4.c) de la Llei 26/2010 i l'article 45.1.b) de la Llei 39/2015, els actes dictats en el marc de procediments selectius i/o de concurrència selectiva s'han de publicar segons el previst a la convocatòria corresponent, publicació que substitueix la notificació personal. Així mateix, l'art. 9.1.e) de la Llei 19/2014, també obliga a publicar al Portal de la Transparència els resultats dels processos selectius de provisió. Així doncs, cal considerar habilitada la divulgació de la identitat dels aspirants i de les places assignades de la manera establerta a la corresponent convocatòria.

Segons ha descrit el propi Departament, en el marc del procediment d'adjudicació de destinacions al personal docent, té implementat un sistema d'accés restringit a les llistes provisionals i definitives, en les quals hi figuren les dades d'identificació juntament amb el centre assignat. En efecte, a banda de les persones autoritzades del Departament, totes les persones que hi participen poden accedir-hi mitjançant codi d'usuari i contrasenya, i un cop cadascuna d'aquestes persones ha accedit al sistema, no només pot visualitzar la informació sobre el centre que se li ha adjudicat, sinó que també té accés a la informació relativa a la resta de persones. Sobre la base de l'anterior, es recomana al Departament que valori la pertinència de mantenir o introduir canvis en el sistema de publicació empleat, cosa que podria estar condicionada per la naturalesa que cal reconèixer a les llistes dels processos d'adjudicació de places esmentats, en el sentit que si bé el sistema garanteix que tots els participants en el procés selectiu puguin tenir accés a la informació continguda a les llistes i a les dades de la resta de participants, res impediria que aquestes llistes es publicuessin de manera oberta, de la mateixa manera que es procedeix en altres procediments de selecció i/o concurrència competitiva.

Sigui com sigui, la qüestió aquí debatuda sobre qui hauria donat la informació a l'ex-arella de la persona aquí denunciada sobre el centre educatiu assignat en les llistes provisionals publicades el dia 4/7/2018, no es podria emmarcar dins d'una eventual vulneració del principi de integritat i confidencialitat de l'article 5.1.f) del RGPD i el deure de secret de l'article 10 de la LOPD -avui recollit a l'art.5 de l'LOPDGDD-, atès que l'accés a aquesta informació publicada a les llistes provisionals i definitives d'adjudicació de destinacions, no s'hauria de tractar com informació sotmesa a un accés restringit, sinó que es tractaria d'una informació que en base als principis de transparència i publicitat hauria de ser accessible a tots els participants sense cap restricció, sens perjudici de la possibilitat que, com ja s'ha indicat, es pugui exercir el dret d'oposició.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

A l'anterior s'hi afegeix que, segons la resposta donada pel Departament al requeriment d'informació efectuat per aquesta Autoritat, el Sr. (...) "*manifesta que no ha facilitat a l'ex parella de la persona denunciant la informació a la qual fa referència la denúncia*", de manera que la persona identificada per l'aquí denunciant, nega haver comunicat cap informació sobre la qual versa l'objecte de la denúncia, qüestió que per sí mateixa ja dificultaria en gran manera imputar la vulneració de l'RGPD al Departament, en el suposat cas que la informació controvertida efectivament estigués sotmesa al deure de secret de l'article 10 de la LOPD, davant la impossibilitat d'obtenir altres elements tendents a corroborar la versió de la persona denunciant, rebatuda per la persona a qui s'atribuïa la conducta il·lícita.

(...)En definitiva, malgrat la versemblança del relat dels fets que havia fet la persona denunciant, no procedeix exigir responsabilitats per una eventual vulneració del principi de integritat i confidencialitat de l'article 5.1.f) del RGPD i el deure de secret de l'article 10 de la LOPD -avui recollit a l'art. 5 de l'LOPDGDD-. Així les coses, cal tenir en consideració que el procediment administratiu sancionador és especialment garantista per raó de les conseqüències que del mateix se'n poden derivar. És per això que resulta necessària, per a la seva incoació, l'existència d'elements probatoris o indicis racionals suficients que permetin imputar la comissió d'una infracció, elements que no concorren en el cas que s'examina. Per tant, en base al dret a la presumpció de no-existència de responsabilitat administrativa mentre no es demostrï el contrari (art. 53.2.b LPAC), procedeix l'arxiu de les presents actuacions.

4. De conformitat amb tot el que s'ha exposat en el fonament de dret 2n, i atès que durant la informació prèvia no s'ha acreditat que hi hagi indicis racionals que permetin imputar cap fet que pugui ser constitutiu d'alguna de les infraccions previstes a la legislació aplicable, escau acordar l'arxiu d'aquestes actuacions.

L'article 89 de l'LPAC, en consonància amb els articles 10.2 i 20.1 del Decret 278/1993, preveu que escau arxivar les actuacions quan en la instrucció del procediment es posa de manifest el següent "d) *Quan no existeixi o no s'hagi pogut identificar la persona o persones responsables o bé apareguin exemptes de responsabilitat*".

Resolució

Per tant, resolc:

1. Arxivar les actuacions d'informació prèvia número IP 8/2019, relatives al Departament d'Educació, de conformitat amb el que s'ha exposat al fonament de dret 2n; i formular la recomanació indicada al fonament de dret 3r sobre la publicitat del sistema d'informació utilitzat en el procediment d'adjudicació de places.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

2. Notificar aquesta resolució al Departament d'Educació i comunicar-la a la persona denunciant.
3. Ordenar la publicació de la resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb l'article 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, l'entitat denunciada pot interposar, amb caràcter potestatiu, un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 123 i següents de la Llei 39/2015. També pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius, en el termini de dos mesos a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, l'entitat denunciada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora,